

Motion till riksdagen 2019/20:3476

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2019/20:62 2019 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den fakultativa delen av 1 § lagen (1991:582) om särskild utlänningskontroll ska vara tvingande och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överföra beslutanderätt från Migrationsverket till Säkerhetspolisen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning på livstid och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfälliga vistelser i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den fakultativa delen av 8 § lagen om särskild utlänningskontroll (LSU) ska vara tvingande och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avhjälpa verkställighetshinder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om deportation with assurances och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om restricted leave policy och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll är en vital del av möjligheten att garantera säkerhet och trygghet för Sverige och våra medborgare. Under hösten har det upprepade gånger uppmärksammats att regeringens agerande gällande terrorism och extremism i allmänhet, och lagen om särskild utlänningskontroll i synnerhet, är betingat av senfärdighet och obenägenhet till meningsfull reform.

Sverigedemokraterna har sedan länge identifierat de problem som finns med LSU, vilka även Säkerhetspolisen uppmärksammade regeringen på 2017. De utredningsdirektiv som till slut följde är tyvärr inte tillräckligt utformade för att bemöta de problem som lagen och dess tillämpning visar på. Därför har Sverigedemokraterna återkommande motionerat om diverse ändringar som skulle medföra en effektivare tillämpning av lagen i sin helhet.

Det har dock under hösten visat sig att det finns än större problem än förväntat med verkställigheten av utvisningsbeslut enligt LSU. Av de sex islamister som regeringen beslutade att utvisa kunde ingen utvisning verkställas. Regeringen saknar vidare konkreta hjälpmedel och åtgärder att vidta för att avhjälpa dessa verkställighetshinder. I svaret på en skriftlig fråga kunde inte statsrådet Damberg svara på hur många verkställighetshinder som avhjulpts, på grund av att det riskerade arbetet med detsamma. Trots detta kunde Ekot den 16 december avslöja att inte ett enda verkställighetshinder hade avhjulpts under de senaste 15 åren. Det är både ett underbetyg till lagen som sådan och de regeringar som hittills varit ansvariga för detta, men till den sittande regeringen och dess agerande i synnerhet. Det finns på denna grund väl underbyggda anledningar att rikta konkreta förslag till åtgärder, då de inte självmant vidtar sådana.

Tvingande tillämpning

Formuleringen i 1 § bör skärpas. I stället för en fakultativ bestämmelse ska bestämmelsen vara tvingande.

Säkerhetspolisen som beslutande instans

I dag är det Migrationsverket som äger frågan om utvisning enligt denna lag, vilket framgår av 2 §. Dessa ärenden handlar dock om rikets säkerhet och terrorism varför vi anser att det är Säkerhetspolisen som ska äga frågan och därmed meddela beslut om utvisning. Migrationsverket ska ges rätt att yttra sig.

Eftersom vi anser att det är Säkerhetspolisen som ska äga frågan om utvisning enligt denna lag samtidigt som Säkerhetspolisens bedömning ska väga tyngre än Migrationsverkets ska ett beslut enligt 9 § inte kunna omprövas av Migrationsverket; det är migrationsdomstol som bör överpröva ett sådant beslut.

Utvisning på livstid

All utvisning med stöd av lagen ska utgöra ett livstidsförbud mot att återvända hit. 4 § bör därmed ändras i enlighet med detta.

Tillfälliga vistelser i Sverige

Det är vidare mycket tveksamt om 4 a och 4 b §§ bör stå kvar men i de fall någon tillåts göra ett kort besök bör besöket göras under bevakning av polisen, på utlänningens egen bekostnad.

Förvar ska alltid tillämpas

Förvar ska gälla som huvudregel för samtliga som dömts till utvisning med stöd av lagen medan de inväntar verkställighet. Detta bör vara den naturliga gången eftersom personerna just döms för att de anses utgöra en risk mot rikets säkerhet eller kan befaras medverka vid terroristbrott. De dömda ska alltså inte ha möjlighet att röra sig i samhället utan ska sitta inlåsta till dess att utvisningen kan verkställas.

Även hänsynstagande till personer under 18 år vad gäller förvaring under 8 § ska bort.

Avhjälpan av verkställighetshinder

Lagen gör också gällande att utlänningar inte får utvisas med stöd av lagen om det finns verkställighetshinder såsom risk för tortyr eller dödsstraff i landet dit personen ska utvisas. Detta bör förändras, exempelvis med avtal om garantier gällande dessa verkställighetshinder, och regeringen ska återkomma med ett förslag som möjliggör utvisning i dessa fall. Personer som dömts till utvisning ska i första hand utvisas till sitt ursprungsland. I andra hand, om det föreligger verkställighetshinder och avtal om detta inte kunnat genomföras, ska regeringen upprätta avtal med tredjeland dit personer kan utvisas med stöd av lagen. I sista hand ska personerna hållas i förvar tills de antingen kan utvisas eller under polisens översyn självmant lämnar landet, vilket de kan göra när som helst så länge de inte avtjänar något straff.

Deportation with assurances

Regeringen bör utreda hur ett system med avhjälpan av verkställighetshinder kan genomföras. Sverigedemokraterna har tidigare föreslagit att ett sådant kan utformas i linje med vad Förenade konungariket Storbritannien och Irland har, med s.k. deportations with assurances. Detta bör vara en utgångspunkt i ett sådant arbete. Man bör vidare utreda vilka medel som Sverige kan nyttja i syfte att nå sådana avtal, huruvida det påkallar indraget bistånd i aktuella fall, alternativt ekonomiska eller andra påtryckningar. Då regeringen inte självmant vidtar åtgärder i syfte att få sådana regelverk på plats, och till synes inte når någon framgång med avhjälpan på annat vis, bör detta genomföras, och detta bör ges regeringen till känna.

Restricted leave policy

Samtidigt som verkställighetshindren för de islamister som skulle utvisas konstaterades släpptes dessa ur förvar. De kan i vissa fall åläggas med anmälningsplikt och till del kontrolleras med hemliga tvångsmedel. Detta måste anses alldeles för givmilt när det gäller personer som borde ha utvisats med hänsyn till rikets säkerhet. Regeringen bör

primärt utreda hur förvar kan nyttjas under längre tid än det görs i dag, samt mer ingripande åtgärder då internationella konventioner explicit hindrar längre förvar.

Storbritannien har även ett system gällande detta som kan fungera som vägledning i hur detta kan utformas. ”Restricted leave policy” ligger till grund för restriktioner som kan åläggas de som ska, eller skulle, utvisas. Det kan röra sig om att personen inte får bosätta sig var som helst, röra sig fritt i vissa riskområden eller liknande. Sverige bör utreda ett liknande system där utgångspunkten bör vara att utvisningsdömda enligt LSU kan beläggas med restriktioner, utformade efter de individuella riskfaktorerna. Exempelvis bör radikala imamer inte få besöka moskéer eller andra platser där deras extremistiska ideologi kan spridas. Vidare bör både tid och plats de annars får besöka och tillgång till internet begränsas. Kontroll av detta kan ske genom elektronisk fotboja och hemliga tvångsmedel, vilket torde anses mer effektivt än den anmälningsplikt som gäller i dag.

Skärpta straff

Straffen enligt 23 och 24 §§ bör skärpas. Det är ett mycket allvarligt säkerhetshot vi talar om och straffen bör därmed också höjas, både för den utvisade och för personer som hjälper dessa individer att komma in eller uppehålla sig i landet. Minimnivå bör vara ett års fängelse och maxnivån bör höjas i enlighet med detta, exempelvis till tre år.

Vidare ska undantaget i 24 §, där det stadgas att tidigare utvisad utlänning ska undgå straff om denne har återvänt till Sverige på grund av förföljelse trots att denne tidigare utvisats, också bort. Har utlänningen fått ett utvisningsbeslut ska denne också straffas om personen i fråga uppehåller sig i Sverige. Att ge detta undantag när det finns hundratals andra länder att söka sig till är inte rimligt.

Registrering av personuppgifter

De som döms till utvisning med stöd av lagen ska slutligen också registrera sina fingeravtryck, sitt DNA och foto i en databas mot vilken samtliga som i Sverige söker uppehållstillstånd, medborgarskap, asyl eller annat ska kontrolleras. Detta är viktigt för att kunna kontrollera att tidigare utvisningsdömda som hotar landet inte ska kunna komma hit under falska identiteter.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)